

1669**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 29 września 2005 r.

w sprawie udzielania pomocy uchodźcom

Na podstawie art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) szczegółowe zasady i tryb udzielania pomocy uchodźcom;

¹⁾ Minister Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej — zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 265, poz. 2643).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493.

2) wysokość świadczeń pieniężnych;

3) formy i zakres pomocy;

4) metody i sposoby monitorowania postępów uchodźców w ich integracji;

5) dopuszczalne sytuacje pozwalające na zmianę miejsca zamieszkania w okresie trwania indywidualnego programu integracji i tryb postępowania w tych sprawach;

6) warunki wstrzymania pomocy lub jej odmowy.

§ 2. 1. Pomocy uchodźcom udziela się w zależności od ich indywidualnej sytuacji życiowej oraz sytuacji ich rodzin.

2. Uchodźca po dokonaniu wyboru miejsca stałego pobytu zgłasza potrzebę otrzymania wsparcia do

właściwego ze względu na miejsce stałego pobytu powiatowego centrum pomocy rodzinie, zwanego dalej „centrum pomocy”.

3. Centrum pomocy, przed opracowaniem indywidualnego programu integracji, zwanego dalej „programem”, informuje uchodźcę o warunkach udzielania pomocy.

4. Centrum pomocy ustala wykaz instytucji, których udział jest niezbędny w procesie realizacji programu, oraz zakres ich działania.

§ 3. 1. Pomoc osobie niepełnoletniej, niepozostającej pod pieczę rodziców lub opiekuna prawnego, posiadającej status uchodźcy zapewnia placówka opiekuńczo-wychowawcza, w której przebywa.

2. Dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej zawiadamia właściwy sąd opiekuńczy o udzielaniu pomocy osobie niepełnoletniej posiadającej status uchodźcy.

§ 4. 1. Łączna wysokość świadczeń pieniężnych na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego, zwanych dalej „świadczeniami pieniężnymi”, przysługujących uchodźcy wynosi:

1) w okresie pierwszych 6 miesięcy:

- a) do 1 149 zł miesięcznie — dla osoby samotnie gospodarującej,
- b) do 804 zł miesięcznie na osobę — w rodzinie 2-osobowej,
- c) do 689 zł miesięcznie na osobę — w rodzinie 3-osobowej,
- d) do 574 zł miesięcznie na osobę — w rodzinie liczącej 4 i więcej osób;

2) w okresie od 7 do 12 miesięcy:

- a) do 1 033 zł miesięcznie — dla osoby samotnie gospodarującej,
- b) do 723 zł miesięcznie na osobę — w rodzinie 2-osobowej,
- c) do 620 zł miesięcznie na osobę — w rodzinie 3-osobowej,
- d) do 517 zł miesięcznie na osobę — w rodzinie liczącej 4 i więcej osób.

2. Świadczenie pieniężne wypłaca się w terminie do dnia 15. każdego miesiąca.

§ 5. Uchodźcy przysługuje pomoc w formie:

- 1) świadczeń pieniężnych;
- 2) opłacania składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne;

3) pracy socjalnej;

4) specjalistycznego poradnictwa obejmującego w szczególności:

- a) poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne,
- b) udzielanie informacji oraz wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami, w szczególności z instytucjami rynku pracy, środowiskiem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi,
- c) inne działania wspierające proces integracji uchodźcy, określone w indywidualnym programie integracji.

§ 6. 1. Świadczenia pieniężne są przyznawane z przeznaczeniem na:

- 1) utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe;
- 2) pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego.

2. Wydatki, o których mowa w ust. 1, mogą być w uzgodnieniu z uchodźcą pokrywane bezpośrednio przez centrum pomocy.

§ 7. 1. Postęp uchodźcy w procesie integracji w ramach realizowanego przez niego programu jest monitorowany przez pracownika socjalnego centrum pomocy, zwanego dalej „realizatorem programu”, co najmniej raz w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia podpisania programu.

2. Postęp ocenia się w zakresie stopnia i efektywności procesu integracji w następujących obszarach:

- 1) edukacji językowej, w tym zwłaszcza w zakresie stopnia przyswojenia podstawowego zasobu słownictwa języka polskiego umożliwiającego komunikowanie się;
- 2) funkcjonowania zawodowego, w zakresie postępów w poszukiwaniu zatrudnienia i innych form aktywności zawodowej umożliwiającej ekonomiczne usamodzielnienie się uchodźcy;
- 3) funkcjonowania społecznego, zwłaszcza w zakresie nawiązania kontaktów ze środowiskiem lokalnym oraz stopnia partycypacji w życiu społecznym, kulturalnym i publicznym.

3. W celu ustalenia postępu uchodźcy w procesie integracji realizator programu dokonuje ocen, stosując metody obserwacji, rozmowy bezpośredniej z uchodźcą oraz z członkami rodziny.

4. Oceny postępu w procesie integracji są dokonywane w formie notatek służbowych.

5. Realizator programu również może zasięgać opinii innych osób uczestniczących w procesie integracji.

6. W przypadku stwierdzenia braku lub niewystarczającego postępu w którymkolwiek z obszarów integracji, o których mowa w ust. 2, strony umowy mogą zmodyfikować program tak, aby dostosować go do specyficznych potrzeb uchodźcy i usunąć problemy pojawiające się w realizacji programu.

§ 8. 1. Zmiana miejsca zamieszkania uchodźcy w okresie realizacji programu, niepowodująca rezygnacji z programu, jest możliwa ze względu na:

- 1) podjęcie pracy z możliwością zamieszkania na terenie innego powiatu;
- 2) uzyskanie mieszkania na terenie innego powiatu;
- 3) łączenie rodzin cudzoziemców posiadających status uchodźcy, jeżeli istnieje możliwość wspólnego zamieszkania;
- 4) konieczność zapewnienia specjalistycznego leczenia, wymagającego zmiany miejsca zamieszkania uchodźcy lub członka jego rodziny.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uchodźca składa w centrum pomocy realizującym program oświadczenie potwierdzające te okoliczności oraz przedkłada dokumenty potwierdzające zaistniałą sytuację.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, uchodźca i członkowie jego rodziny składają w centrum pomocy realizującym program oświadczenie o gotowości wspólnego zamieszkania.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, uchodźca przedkłada zaświadczenie lekarza placówki lecznictwa specjalistycznego o konieczności leczenia w placówce specjalistycznej oraz braku możliwości takiego leczenia w miejscu zamieszkania.

5. W przypadku zmiany miejsca zamieszkania realizację programu przejmuje powiat właściwy ze względu na nowe miejsce zamieszkania uchodźcy.

6. W przypadku gdy zmiana miejsca zamieszkania jest związana ze zmianą powiatu w ramach tego samego województwa, starosta właściwy ze względu na dotychczasowe miejsce zamieszkania uchodźcy zawiadamia starostę właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania uchodźcy oraz przekazuje realizowany program, a także informuje o tym właściwego wojewodę.

7. W przypadku gdy zmiana miejsca zamieszkania uchodźcy jest związana ze zmianą województwa, starosta właściwy ze względu na dotychczasowe miejsce zamieszkania uchodźcy informuje o tym właściwych wojewodów.

§ 9. 1. Pomoc uchodźcy, o której mowa w § 4, może być wstrzymana w przypadku:

- 1) uporczywego, zawinionego niewykonywania przez uchodźcę zobowiązań przyjętych w programie, w tym nieusprawiedliwionej nieobecności na kursach nauki języka polskiego — przez okres do 30 dni;
- 2) wykorzystywania pomocy w sposób niezgodny z celem, na jaki została przyznana — przez okres do 30 dni;
- 3) udzielania przez uchodźcę nieprawdziwych informacji o swojej sytuacji życiowej — do czasu wyjaśnienia okoliczności udzielenia takich informacji;
- 4) upływu 30 dni pobytu uchodźcy w zakładzie opieki zdrowotnej — do czasu opuszczenia przez niego zakładu;
- 5) wszczęcia przeciwko uchodźcy postępowania karnego — do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

2. Realizator programu występuje do kierownika centrum pomocy o przywrócenie wstrzymanej pomocy niezwłocznie po powzięciu informacji o ustaniu przesłanek wstrzymujących pomoc.

3. W przypadku gdy po upływie okresu wstrzymania pomocy nie ustały przyczyny, o których mowa w ust. 1, odmawia się udzielania pomocy.

4. Odmowa udzielania pomocy następuje ponadto, gdy:

- 1) uchodźca, wobec którego jest kontynuowana uprzednio wstrzymana pomoc, ponownie dopuszcza się działań, o których mowa w ust. 1 pkt 1—3;
- 2) uchodźca został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie;
- 3) cudzoziemiec został pozbawiony statusu uchodźcy.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Polityki Społecznej: w z. *C. Miżejewski*

³⁾ Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia utraciło moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania pomocy uchodźcom, wysokości świadczeń pieniężnych, form i zakresu pomocy, trybu postępowania w tych sprawach oraz warunków wstrzymania pomocy lub jej odmowy (Dz. U. Nr 109, poz. 1160), zachowane w mocy na podstawie art. 159 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493).